Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

| | | | |
|---|---|---|---|
| Nazwa i kod przedmiotu | Genetyka behawioralna (Wykład), PG_00154582 | | |
| Kierunek studiów | Biologia medyczna (O) | | |
| Data rozpoczęcia studiów | październik 2025 r. | Rok akademicki realizacji przedmiotu | 2027/2028 |
| Poziom kształcenia | I stopnia - licencjackie | Grupa zajęć | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |
| Forma studiów | stacjonarne | Sposób realizacji | na uczelni |
| Rok studiów | 3 | Język wykładowy | polski |
| Semestr studiów | 5 | Liczba punktów ECTS | 2.0 |
| Profil kształcenia | ogólnoakademicki | Forma zaliczenia | zaliczenie |
| Jednostka prowadząca | Rektor -> Wydział Biologii -> Katedra Fizjologii Zwierząt i Człowieka -> Pracownia Neurobiologii | | |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot | dr Wojciech Glac | |
| | Prowadzący zajęcia z przedmiotu | | |

| Formy zajęć | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Forma zajęć | Wykład | Ćwiczenia | Laboratorium | Projekt | Seminarium | RAZEM |
| | Liczba godzin zajęć | 15.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 15 |
| | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0 | | | | | | |

| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Aktywność studenta | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów | Udział w konsultacjach | Praca własna studenta | RAZEM |
| | Liczba godzin pracy studenta | 15 | 3.0 | 32.0 | 50 |

| Cel przedmiotu | |
|---|---|
| | • Zrozumienie genetycznych podstaw zachowań człowieka.<br>• Poznanie i zrozumienie neurogenetycznego podłoża różnic międzyosobniczych i międzypłciowych w kontekście zróżnicowanej podatności na zachowania przestępcze.<br>• Poznanie problemu korelacji i interakcji genotyp-środowisko. |

**Efekty uczenia się przedmiotu**

| Efekt kierunkowy | Efekt z przedmiotu | Sposób weryfikacji i oceny efektu |
|---|---|---|
| [BIOLMEDL3_W12] orientuje się w rozwoju i obecnym stanie wiedzy oraz najnowszych trendach biologii medycznej; wskazuje ich związek z innymi dyscyplinami nauk przyrodniczych lub medycznych | Opisuje rozwój i główne kierunki współczesnych badań genetyki behawioralnej oraz jej związki z psychologią i psychiatrią. | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
| [BIOLMEDL3_K01] rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu biologii medycznej i dyscyplin pokrewnych | Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu genetyki behawioralnej. | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
| [BIOLMEDL3_W02] opisuje budowę i właściwości podstawowych typów makrocząsteczek biologicznych, mechanizmy molekularne szlaków metabolizmu podstawowego i przepływu informacji genetycznej oraz źródła zmienności organizmów; objaśnia reguły dziedziczenia | Wyjaśnia podstawowe zasady dziedziczenia oraz genetyczne źródła zmienności cech i zachowań. | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
| [BIOLMEDL3_K03] jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów | Jest świadomy ograniczeń własnej wiedzy z zakresu genetyki behawioralnej i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów. | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
| [BIOLMEDL3_K04] potrafi formułować opinie dotyczące pojedynczych osób i grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu | Formułuje opinie dotyczące zachowania osób i grup społecznych, uwzględniając wpływ czynników genetycznych i środowiskowych. | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
| [BIOLMEDL3_W11] posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą metod oceny stanu zdrowia oraz objawów i przyczyn wybranych zaburzeń i zmian chorobowych oraz zna podstawy zdrowego trybu życia, potrafi je uzasadnić i promować | Opisuje udział czynników genetycznych i środowiskowych w rozwoju wybranych zaburzeń psychicznych. | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
| [BIOLMEDL3_U15] uczy się samodzielnie, w sposób ukierunkowany | Samodzielnie i w sposób ukierunkowany poszerza wiedzę z zakresu genetyki behawioralnej. | [SU5] realizacja zadania problemowego |

**Treści przedmiotu**

Teoretyczne podstawy genetyki zachowania i badań z zakresu rozwoju osobowości. Genetyka zachowania w perspektywie historycznej i filozoficznej. Metody badawcze genetyki zachowania. Wkład czynników genetycznych i środowiskowych w ogólną zmienność fenotypową cech lub zachowań. Interakcja i korelacja genotypu i środowiska. Rola doświadczenia i nauki w kształtowaniu zachowania. Odziedziczalność cech osobowości. Epigenetyka w genetyce zachowania. Badania eksperymentalne w poznaniu mechanizmów rozwoju cech osobowości i genetyce zachowania. Badania genetyczne w psychiatrii i psychologii. Genetyczne uwarunkowania zaburzeń osobowości, zaburzeń lękowych i stresu, uzależnień, schizofrenii. Badania osobowości metody molekularne (polimorfizm genu receptora dopaminy, genu transportera serotoniny). Metody badawcze genetyki behawioralnej badanie bliźniąt, analizy rodzinne, metoda adopcyjna. Wariancja addytywna i nieaddytywna. Badania molekularne temperamentu.

**Wymagania wstępne i dodatkowe**

**Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się**

| Sposób oceniania (składowe) | Próg zaliczeniowy | Składowa oceny końcowej |
|---|---|---|
| dyskusje | 51.0% | 20.0% |
| testy | 51.0% | 60.0% |
| zadanie problemowe | 51.0% | 20.0% |

**Zalecana lista lektur**

Podstawowa lista lektur

- McGuffin P. 2001. Genetyka zachowania. PWN.
- Oniszczenko W. 2005. Genetyczne podstawy ludzkich zachowań. Przegląd badań w populacji polskiej. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Sadowski B. 2005. Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt. PWN.

| | | |
|---|---|---|
| | Uzupełniająca lista lektur | • Dragan W.Ł., Oniszczenko W. 2008. Genetyka zachowania w psychologii i psychiatrii. Wydawnictwo Naukowe Scholar.<br>• Oniszczenko W. 2000. Elementy genetyki zachowania. [W:] Strelau J. (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii (t. 1, s. 205 - 226). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.<br>• Zagrodzka J., Górska T., Grabowska A. (red.) 2006. Mózg a zachowanie. PWN.<br>• Oniszczenko W. 1997. Genetyczne podstawy temperamentu. Warszawa, Oficyna Wydawnicza Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. |
| | Adresy eZasobów | |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | • dyskusje - temat: jakie cechy zachowania wymykają się wyjaśnieniu na podłożu neurogenetyki?<br>• testy - pytanie (z wieloma odpowiedziami do wyboru): wskaż warianty genów, które zwiększają podatność na zachowanie agresywne?<br>• zadanie problemowe - temat: w jakim stopniu zachowanie danej osoby zależne jest od genów | |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu | Nie dotyczy | |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.